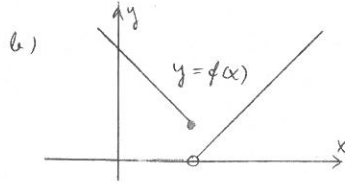

MAA12 Analyysi ja jatkuva jakauma

1.1

$$f(x) = \begin{cases} -x+3, & x \leq 2 \\ x-2, & x > 2 \end{cases}$$

a) $f(1) = -1+3 = 2$
 $f(2) = -2+3 = 1$
 $f(3) = 3-2 = 1$

1.3

a) $|x+4|$
 0-kohdat: $x+4=0 \Rightarrow x=-4$

$$\Rightarrow |x+4| = \begin{cases} x+4, & x \geq -4 \\ -(x+4) = -x-4, & x < -4 \end{cases}$$

b) $|5-3x|$
 0-kohdat: $5-3x=0 \Rightarrow x = \frac{5}{3}$

$$\Rightarrow |5-3x| = \begin{cases} 5-3x, & x \leq \frac{5}{3} \\ -(5-3x) = 3x-5, & x > \frac{5}{3} \end{cases}$$

1.5

$$f(x) = \begin{cases} 2x+1, & x \leq 1 \\ x^2-4x+2, & x > 1 \end{cases}$$

1° $x \leq 1$: $f(x) = 2x+1 = 2 \Rightarrow 2x=1 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$
 2° $x > 1$: $f(x) = x^2-4x+2 = 2 \Rightarrow x^2-4x=0 \Rightarrow x = \begin{cases} 0 \\ 4 \end{cases}$
 1° ja 2°: $x = \frac{1}{2}$ tai $x = 4$

1.7

$0 < x \leq 40$: $f(x) = 15+3x$
 $x > 40$: $f(x) = 15+3 \cdot 40 + 5(x-40) = 5x-65$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} 3x+15, & 0 < x \leq 40 \\ 5x-65, & x > 40 \end{cases}$$

a) $0 < x \leq 40$: $f(x) = 3x+15 = 96 \Rightarrow x = 27$ kg
 b) $0 < x \leq 40$: $f(x) = 3x+15 = 150 \Rightarrow x = 45$ kg
 $x > 40$: $f(x) = 5x-65 = 150 \Rightarrow x = 43$ kg

2.1

a) 1) $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = 2 \Rightarrow$ kaikki raja-arvot on olemassa
 2) $f(1)$ ei ole olemassa $\Rightarrow$ ei ole jatkuvuus millään tavalla
 b) $\lim_{x \rightarrow 1^-} g(x) = 2 \neq g(1) \Rightarrow$ 1) on, 2) ei ole
 $\lim_{x \rightarrow 1^+} g(x) = 3 = g(1) \Rightarrow$ 1) on, 2) on
 $\lim_{x \rightarrow 1^-} g(x) \neq \lim_{x \rightarrow 1^+} g(x) \Rightarrow$ 1) $\lim_{x \rightarrow 1^-} g(x)$ ei ole olemassa
 2) ei ole
 c) $\lim_{x \rightarrow 1^-} h(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} h(x) = h(1) = 2 \Rightarrow$ 1) on, 2) on
 d) $\lim_{x \rightarrow 1^-} i(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} i(x) = 2 \neq i(1)$
 $\Rightarrow$ 1) raja-arvot ovat olemassa
 2) ei ole jatkuvuus millään tavalla

2.3

$$f(x) = \begin{cases} x^2+3, & x < 0 \\ -5x+3, & x \geq 0 \end{cases}$$

f on jatkuva ainakin kohdissa $x \neq 0$ (palat jatkuvia)
 $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (x^2+3) = 0^2+3 = 3$
 $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (-5x+3) = -5 \cdot 0 + 3 = 3$
 $\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = f(0) = 3 \Rightarrow f$ on jatkuva kohdassa 0
 $\Rightarrow f$ on jatkuva kaikkialla

2.5

a) $f(x) = |x| = \begin{cases} -x, & x < 0 \\ x, & x \geq 0 \end{cases}$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (-x) = -0 = 0 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} x = 0$$

b) $f(x) = \frac{|x|}{x} = \begin{cases} \frac{-x}{x} = -1, & x < 0 \\ \frac{x}{x} = 1, & x > 0 \end{cases}$

$$\left. \begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0^-} (-1) = -1 \\ \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0^+} 1 = 1 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} f(x) \text{ ei ole olemassa}$$

c) $f(x) = \frac{x^2}{|x|} = \begin{cases} \frac{x^2}{-x} = -x, & x < 0 \\ \frac{x^2}{x} = x, & x > 0 \end{cases}$

$$\left. \begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0^-} (-x) = -0 = 0 \\ \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0^+} x = 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0$$

2.11

a) on raja-arvo ja on jatkuvuus kohdassa 0 ($\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = f(0)$)
 b) —, ei ole jatkuvuus $-1 \neq 2$
 $(\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 2 \neq f(2) = 3)$
 c) ei ole raja-arvoa, ei ole jatkuvuus kohdassa 4
 $(\lim_{x \rightarrow 4^-} f(x) = 1 \neq \lim_{x \rightarrow 4^+} f(x) = 2)$

2.16

$$f(x) = \begin{cases} x+2, & x \leq -1 \\ ax^2+bx, & -1 < x \leq 8 \\ 10, & x > 8 \end{cases}$$

f on jatkuva ainakin kun $x \neq -1$ ja $x \neq 8$
 1° $\lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^-} (x+2) = -1+2 = 1$
 $\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^+} (ax^2+bx) = a \cdot (-1)^2 + b \cdot (-1) = a-b$
 $f(-1) = -1+2 = 1$
 f jatkuva kohdassa $x = -1 \Rightarrow a-b = 1$
 2° $\lim_{x \rightarrow 8^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 8^-} (ax^2+bx) = a \cdot 8^2 + b \cdot 8 = 64a + 8b$
 $\lim_{x \rightarrow 8^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 8^+} 10 = 10$
 $f(8) = a \cdot 8^2 + b \cdot 8 = 64a + 8b$
 f jatkuva kohdassa 8 $\Rightarrow 64a + 8b = 10$
 1° ja 2°: f jatkuva $\Rightarrow \begin{cases} a-b = 1 & | \cdot 8 \\ 64a + 8b = 10 \end{cases}$
 $72a = 18 \Rightarrow a = \frac{1}{4}$
 $\Rightarrow b = a-1 = \frac{1}{4} - 1 = -\frac{3}{4}$

3.1

a) on   b) on   c) ei (terävä piikki)
 d) ei (ei jatkuvuus)   e) ei (ei jatkuvuus)

3.3

$$f(x) = x^2$$

$$f'(3) = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{f(x) - f(3)}{x - 3} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 3^2}{x - 3} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(x-3)(x+3)}{x-3} = \lim_{x \rightarrow 3} (x+3) = 3+3 = 6$$

$$\Gamma_{TAI}: f'(3) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(3+h) - f(3)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(3+h)^2 - 3^2}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{9 + 6h + h^2 - 9}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{6h + h^2}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} (6+h) = 6+0 = 6$$

3.7

a) tori   b) tori   c) epätori (terävä piikki)
 d) tori   e) tori   f) tori
 g) tori   h) epätori   i) epätori

3.16

$$f(x) = x|x|$$

$$f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x|x| - 0}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} |x| = 0$$

$$\Gamma_{TAI}: f'(0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(0+h) - f(0)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{h|h| - 0}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} |h| = 0$$